



Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző: *Ambrosy Magazzi Nóra*

Cím: *Egy régi udvarházban*

Forrás: *Nemzeti Újság*

Bn
(Hely)

1942. VI. 21
(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy *323. M*

Hely

Idő

"1942"

Személy

Helyszám

Egy régi udvarházban

Látogatás Toperczer Ákosnénál

Az országuton hátunk mögé fujja a szél a port és a könnyű, kis homokfutóval vigan szaladnak a lovak Vácról Rád felé. Milyen szép ez a táj a nyári napsütésben! A dombok finoman ötvözött vonalai zöld keretbe foglalják a vasárnapi csendben nyugvó földeket, hang alig hallatszik, csak fenn a magasban a fénylő lombok fölött szólal meg csengőn és édesen a falu égbe rajzolódó, piros templomtornyának harangja.

A templom mellett meredeknek kapaszkodik az út, aztán a sima tetőn egyszerre kitárul a kert és közepén a rusztikus magyar barokképítészet egyik szép alkotása látszik.

Az oszlopos fölhajtó előtt Toperczer Ákosné üdvözlő kedvesen. Mióta az aktív politikától visszalépett, az év legnagyobb részét szép rádi otthonában tölti el. Szereti a házat, amelyiket a templommal egyszerre még egyik őse épített és szereti a multnak azokat az emlékeit, amik nem tűntek el a ház egykori uraival együtt, de tovább élnek az öreg falak között, a hűvös nagy szobákban, visszhangzanak a kőlapokkal kirakott széles folyosón és mesélnek, ha az őszi csendben duruzsol a kályha. . .

Ebben a szép környezetben él és dolgozik Toperczer Ákosné. Pihenni nem

szívesen, mert több mint husz éves közelet munkássága és folyton éber segíteni vágyása szüntelen tevékenységhez szoktaták. Mindnyájan élénken emlékezünk arra a méltóságteljes magatartásra, mellyel mint országgyűlési képviselő a parlamentben szerepelt és tudjuk, milyen jelentős és nagyfontosságú feladatokat oldott meg, mint a Keresztény Magyar Asszonyok Pártszövetségének örökös elnöke. Ezt a kivételes tehetségű és tudású asszonyt minden magyar ügy érdekli, de legnagyobb figyelemmel mégis az asszonyokat érintő kérdések felé fordul.

Mikor elcsendesül a ház, ezekről beszélgetünk „a nagy szalában”. Az arányosan tagolt ház középső, teremzerű szobáját nevezte el a falubeli nép „szalának” és ez a név rajta is maradt. Az építész nem a kettős tető Mansardjában helyezte el az Oeil-de-bœuf ablakokat, hanem az általános szokástól eltérően az igen magas terem felső világítására használta fel azokat. Így a fehérre meszelt, vastag falakban, a szép rácozatu ablakok fölött még egy sor, elliptikus formájú Oeil-de-bœuf van alkalmazva és ez teszi belső architektúrájában oly megkapóvá a házat.

A magas lábakon álló, gömbölyű, öreg kályha mellett ülünk. Toperczer Ákosné

szívesen végigsimítja a hófehér porcellán virágfüzéreken és elgondolkodva beszélni kezd:

— Sokat töprengek azon, hogy vajjon milyen lelki felkészültséggel várjuk a háboru elmulását? Az európai ujjaszervezésben csak annyi lehet a súlyunk, amennyi az egyesített nemzeti erőnk. A trianoni sötét napokat azért tudtuk

átvézselni, mert egységes világnézetben összeforrva, mindenki megtalálta a maga tennivalóját a társadalom lelki nyugalmanak megőrzésére.

— Néhai vezérem, Wölff Károly egyik beszédében azt mondta, hogy a természet nagy erőpazarlással dolgozik a tavaszi virágfakadásban. De vajjon mennyi a termő rügy a társadalom lelkében?

— Nemzetünk legsötétebb napjaiban, Trianon után számtalan társadalmi egyesület alakult. Mindegyiknek volt küldetése. Hogy csak a nagy női társadalmi szervezetekről szóljak, ott volt a Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetsége, Tormay Cécillel és az ő felelhetetlen gárdájával, a Szociális Missziótársulat, Farkas Edittel az élén, a katolikus és más keresztény nőszövetségek és végül, a keresztény Budapestért dolgozó, Keresztény Magyar Asszonyok Pártszövetsége. Ezek mind elvégezték akkor a maguk kötelességét, közös programmal, csak különféle munkaterületeken dolgozva. Egy volt a lelkük, egy az akarásuk és husz évi munka után egy a nagy örömük: a kiszélesedő országhatár.

— Engem az új európai átalakulásban

első sorban természetesen az asszonyok sorsa érdekel. És kérdezem: Vajjon az a határtalan nemzeti érték, amely a magyar asszonyok egységes akarásában rejlik, számba vétetik-e a jövő programjában? Vajjon megtörténik-e minden egy egységes közvélemény kialakítására?

— Csak az egyetemes akaratban van nemzeti erő. És vajjon, ennek a nemzeti akaratnak a kialakításában milyen mértékben fog résztvenni a magyar asszony?

— A magyar női társadalom 1919-ben, mikor ujonnan szerzett politikai jogaival először élt, olyan érettséget és mértékletességet tanusított, intellektuális felkészültségében pedig olyan méltó társa lett a magyar férfinak, hogy elképzelhetetlen az, hogy a magyar jövőért való munkálkodásnak számottevő részese ne legyen.

Toperczer Ákosné olyan súlyos és nagyfontosságú kérdéseket vetett fel, melyek állandóan foglalkoztatják a magyar asszonytársadalmat.

Mert a magyar asszony részt akar venni az új Európa kialakításában, de csak addig, amíg szélsőségek és túlzások nem veszélyeztetik az országot. Nemzeti történelmünkben gyökerező és ősi hagyományainkat őrző lelkiességével ő mindig meg fogja érezni azt, ami helyes és ha szükség lesz rá, úgy, mint a multban tette, a jövőben is intve emeli majd fel kezét, hogy mondja: ne tovább.

Ezért az ő meg nem ingatható és mindig mértéket tartó itélőképességéért még akkor is helyet kellene neki biztosítani

az ország jövőjének kialakításában, ha
arra egyébként tökéletesen felkészült
tudása és lelkes akarata nem képesítenék.

AMBRÓZY MIGAZZI NÓRA